

Smrt morčete

*Jestliže se vdova opět vdá,
chválí prvního muže*

*Kdo chce být kmotrem vlku,
musí mít pod pláštěm psa*

*Kdo se radí s liškami
přichází o slepice*

Smrt morčete

Kadloubkovi bydlili na kraji městečka v přízemním domku. Za domkem měli malý dvorek a zahrádku. Na zahrádce měli dva stromy, tři brázdy brambor a čtyři záhony zeleniny. Paní Kadloubková dávala muži právě večeři.

„Co vohrnuješ nos,“ zaštěkla, ač pan Kadloubek nehnul ani svalem, „je ti snad chleba v kafi málo? Chtěl bys kuřata jako vo posvícení? Nebo nadívanýho krocana? To bys ho musil napřed chytit. To bys musil mít trochu rozum a nebejt takovej mukl. Ty tak leda umíš kopat hlínu a vyházet ji lopatou. Na to se ti každej vykašle. Daj ti za to leda fajfku. A ty bys chtěl mít k večeři smažený játra!“ Vtom kdosi zaklepal na vrata.

„Nesed' a di se kouknout, koho to sem čert večer bere,“ štěkla žena na muže, „jestli je to Rádlice, tak řekni, ať mi vleze na záda. Já se furt vo ten její dobytek starat nebudu.“

Pan Kadloubek vstal, ale ven k vratům ani jít nemusil. Příchozí už totiž vešel do chodby a stál skoro za kuchyňskými dveřmi. Měl tvrdák, bílý límec s tmavou vázankou a černý knír. Pod paží držel aktovku.

„Bydlí zde rodina pana Kadlábka?“ řekl.

„Kadloubka,“ řekl pan Kadloubek, „to jsme my.“

„A nejste, pane Kadloubek, náhodou obchodník dobytkem, řezník nebo pohodný?“ otázal se pán v tvrdáku.

„Nejsem,“ zašeptal pan Kadloubek.

„Tak pak je vše v pořádku,“ usmál se pán v tvrdáku, „pak vám mohu pomoci. Kdybyste byl pohodný, řezník nebo obchodník dobytkem, pomoci bych vám nemohl. To by bylo všechno marné a já bych musil jít. Ale takhle, když nejste obchodník dobytkem, řezník ani pohodný, vám mohu pomoci. Jsem Franz Hellnagel z Vídně.“

Pán sundal tvrdák, uklonil se a usmál, ale to už vyšla z kuchyně paní Kadloubková, a tak se usmál i na ni. Pak se napřímil, přendal aktovku pod druhou paži a klidně, bez jediného slova, vešel kolem obou manželů do kuchyně.

„Jsem Franz Hellnagel z Vídně,“ znovu řekl v kuchyni a pohlédl na židli, „jedu vám pomoci. Když nejste obchodník dobyt看, řezník nebo pohodný, je to možné.“

„Posadte se,“ řekla paní Kadloubková a zeptala se:

„Nejedete snad od mého synovce Karla? Je ve Vídni úředník.

V bance.“

„Jedu z něčeho podobného,“ usmál se pán, sedl si a položil tvrdák a aktovku na stůl, „jedu vám pomoci. Když není pan manžel obchodník dobyt看, řezník ani pohodný, jak říká...“

„Pan manžel,“ zasmála se žena a sáhla si pod krk, kde měla uvázaný šátek, „pan manžel! Je to kopáč. Obyčejnej kopáč. Ale neříká si kopáč, ale hrobník. Hrobník mu zní líp než kopáč. Kope tady,“ mávla rukou kamsi za okno doprava, „hroby. Na místním hřbitově v Kočkonohách. Má na to i lejstro.“ Zasmála se, „můžete se zeptat i na úřadě.“

„Na úřadě je už zavřeno,“ pán sáhl pod kabát do vesty a pohlédl na hodinky, které se zaleskly. „Je už pozdě, i kdyby tam náhodou ještě někdo byl, nemohl bych ho už obtěžovat. Podepíšete mi pak, pane Kadloubek, místopřísežné prohlášení, že nejste obchodník dobyt看, řezník ani pohodný, a bude to. My věříme. To víte, sem tam se někdo najde, kdo nás zneužije, každý poctivý není, zrovna tuhle jsem měl takový případ v Kůrkách, vyplatili jsme jistému tisíc korun, a pak se ukázalo, že to byl řezník.“

„Tisíc korun jste vyplatili?“ vyhrkla v údivu žena a klesla na židli, „a proč?“

„Protože jsme nevěděli, že je řezník,“ vzdychl pán. „Kdybychom byli věděli, že je řezník, nebyl by dostal ani groš. Předpisy na tohle jsou přísné. Dostane se do maléru nejen ten člověk, co nás podvedl, ale i my, že jsme nezjistili, čím je.“

„Tenhle je hrobník vážně,“ mávla rukou žena na muže, „kopáč. Obyčejnej kopáč a nikdy nic jinýho nebyl. Tak leda ještě pohodnej, to tak by ještě bejt moh. Na to by snad stačil, utrácet psy. Ale k řezničení musí bejt trochu rozumu. A obchodník dobyt看,“ žena se zasmála, až jí pod

bradou poskočil uzel šátku, „tak leda prodávat myši. Kdybych to tu nedržela, bejval by prošustroval i tuhle chalupu a dnes bysme spali v pastoušce. Bejval by dal Rádlici, Rádlovej, sousedce, i koš brambor pro její krásný voči, ten tak obchodník. Prodávat knoflíky na pouti,“ zasmála se. „Říkáte, že jdete pomoci?“

„Jdu vám pomoci,“ kývl pán a usmál se, „hned vám to vysvětlím.“

„Jen vysvětlete,“ řekla žena, „já vás poslouchám.“

„Tak to máte tak,“ řekl pán, „na světě existují takzvané pojišťovny. Pojišťovny jsou něco podobného jako banky, jako ta, kde je váš pan synovec ve Vídni,“ pán se usmál na ženu a ta kývla, „ale lidé někdy k pojišťovnám nemají důvěru. Co lidé o pojišťovně říkají: Budeme nějaké pojišťovně léta platit, a když se pak vskutku něco stane, pojišťovna se z toho vykrotí, najde to či ono, prohlásí případ za neplatný a nedá nám groš. Ještě se nám vysmějí, jak jsme byli hloupí. To tak, strkat nějaké pojišťovně peníze. To je radši propijeme, anebo si za ně koupíme hovězí.“ Pán se odmlčel a pak pokračoval:

„Pojišťovny jsou zloději. Jsou jen na okrádání lidí. Tahat z lidí peníze, aby pár lidí v pojišťovně mělo dobře z čeho žít. Žijí z našich rukou a z naší hlouposti. Nejdřív slibují hory doly a jak je to výhodné, třeba pojistka proti vloupání nebo ohni, co peněz se dostane, a že to je pak jako když to spadne z nebe. Ale když se pak někdo vskutku vloupá a ukradne vám, na co přijde, nebo když vám vyhoří chalupa a nezbude z ní ani trám, pojišťovna si najde nějakou kličku, třeba že to bylo vaší vinou, nebo že jste špatně vyplnili přihlášku a je promlčená lhůta, a nedá vám nic.“ Pán se znovu odmlčel a pak se ještě jednou chopil slova:

„Lidé si prostě říkají, že něco pojistit se nevyplácí. Za ty příspěvky, co se pojišťovně nastrkají do krku, by se dala koupit stáj s tuctem krav. Takhle se pořád jen platí a platí, peníze se cpou pojišťovně do krku, a je to k ničemu. To je veřejné okrádání lidí, to je úplné vyděračství, a zákon tomu ještě napomáhá. Kdepak pojišťovna! A jak je ta pojišťovna rafinovaná,“ řekl pan Hellnagel. „Posílá po lidech agenty, obyčejně takové starší seriózní lidi příjemného vystupování, aby k nim lidi získali důvěru. Ti pak lidem mažou med kolem úst, vykládají, vykládají, kdepak! Každého takového člověka, který přijde, hned radši vyhodit a ani s ním neztratit slovo, i kdyby vypadal sebelíp. Heleďte, pane, je nejlíp mu říci, my

nejste hloupí, my nic nepojistíme. Z nás nedostanete ani vindru. U nás se nenamáhejte. Spánembohem.“ Pán rozhořčeně vstal a dvěma prsty jedné ruky si přejel knír.

„Říkal jste o nějaký pomoci,“ připomněla paní Kadloubková.

„Ano,“ přikývl pán a opět si sedl, „proto jsem také přišel. Jestli není váš pán... váš pan muž, obchodník dobyt看, řezník nebo pohodný...“

„Pan muž,“ zasmála se žena, „hovado. Tak vo jakou pomoc běží?“

„Jsem Franz Hellnagel z Vídně,“ usmál se pán a vsedě se uklonil, „jsem zástupce zemské dobytčí pojišťovny markrabství moravského. Přišel jsem vám pojistit dobytek.“

„Kristepane,“ spráskla žena ruce a zasmála se, až jí uzel na bradě zas poskočil, „přišel jste nám pojistit dobytek! Kde bysme vzali dobytek. Žiju tu úplně sama. S tímhle,“ hodila rukou na muže, „to je jedinej kus, co je pod touhle střechou. Obecní hrobník z Kočkonoh.“

„Ale to není možné,“ usmál se pan Hellnagel a klepl prstem na aktovku, která ležela před ním na stole, „lidé v takovýchhle domcích, jaký máte vy, mají dvorek a zahrádku a chovají králíky.“

„Nemám ani králíka,“ řekla žena, „mám jen hovado. Nebejt mne, neměla bych ani tuhle střechu. Ani támhlety kamna, v kterejch topím, bych neměla,“ ukázala na horká kamna, „ani srp od Himmelskugela bych nemohla koupit, abych posekala trávu a prodala ji Rádlici,“ mávla na srp, který ležel na kredenci, „nožír mi na dluh nedá ani hřebík.“

„Pak zcela jistě máte,“ usmál se pan Hellnagel, „alespoň kočku.“

„Kočku,“ zvolala žena a opět se zasmála, „měli jsme. Ještě před tejdnem. Ale kočka nám chcípla. Pošla. Zlomila si vaz. Potvora to byla. Ani kočku nemám.“

„Tak to je velká škoda,“ řekl pan Hellnagel a pohládl si knír, „škoda že jsem k vám nepřišel o deset dní dřív. Kdybych byl k vám přišel o deset dní dřív a kočku vám pojistil, mohli jste teď v téhle chvíli, co tu sedím a hladím si knír, ode mne dostat...“ pan Hellnagel otevřel aktovku, která ležela před ním, vyňal jakousi šedivou knížku, otevřel a řekl: „Tři zlaté. Ano, tři zlaté bych vám teď vysázel na tenhle stůl, jak tu sedím. Pakli ovšem není pan muž obchodník dobyt看, řezník ani pohodný, ti se pojišťovat nesmí. No ale už se stalo,“ pan Hellnagel opět zavřel knížku, „nedá se nic dělat. Co je tam, to je tam. Tři zlaté už vám dát nemohu. Pojišťovat zpětně se nesmí, na to je předpis a předpisy se musí

respektovat. To by mě zavřeli. Ale nic si z toho nedělejte, paní Kadloubková," řekl vlídně, „já vám pomohu. Ono se snad přece něco najde, co se dá pojistit. Co takhle aspoň... nemáte kanárka?"

„Kanárka," zasmála se žena, „nikdy jsem ho neměla. Ale počkej," zaštekla náhle na muže, ač ten se ani nehnul, „nepleť se mi do toho. S tím tvým rozumem dojdeš leda na krchov. Ty můžeš tak leda zahrabávat mrtvý, na to ještě stačíš, ale abys přišel na něco kloudného, to bys nesměl bejt tenhle kopáč. Kdybych byla poslechla svého synovce a zůstala ve Vídni ve službě, mohla jsem dneska bejt paní. Mohla jsem si vzít i úředníka a bydlit na Kärtnerstrasse. Takhle mám za muže kopáče a dřepím v Kočkonohách. Ty můžeš jen mlčet, ty hrobaři," zasmála se drsně, „neplíst se do věcí, na který nemáš rozum. Říkáte," obrátila se na pana Hellnagela, „že jsem mohla dostat tři zlatý za kočku. Kolik bych to bejvala musila platit, abych to byla brala?"

„Platí se vždycky podle toho, co se pojišťuje," usmál se pan Hellnagel a opět si dvěma prsty jedné ruky pohladil knír. „Ta kočka třeba, o které jsem mluvil, stojí korunu měsíčně. To je, uznáte jistě, pakatel. To za ty tři zlaté jistě stojí. Tři zlaté za korunu měsíčně, to je hotové jmění. Ale musí se ještě napřed zaplatit poplatek za přijetí, ten je jednou provždy a obnáší dvě desetiny procenta pojistné ceny.“

„A jak dlouho se platí," řekla žena, „aby se vůbec něco bralo?"

„Podle toho," usmál se pan Hellnagel, „podle toho, jak dlouho je to, co se pojistí, živé. Tak třeba kočka. Když je rok, platí se rok. Když půl roku, půl roku. Když měsíc, měsíc.“

„A co takhle morče," zasmála se náhle žena, „morčata pojišťujete taky?"

„Ovšem," přikývl pan Hellnagel, „a to dokonce obrovsky. Z morčat je peněz jak smetí. Víte, morče je hezké zvířátko, takové milé, něžné, neškodné..." a pan Hellnagel chtěl zřejmě vykládat o morčatech, ale žena ho přerušila.

„Kolik se platí," řekla, „a kolik se bere.“

„Jako u kočky," řekl pan Hellnagel, „platí se koruna měsíčně, napřed ovšem ten poplatek za přijetí, dvě desetiny procenta, ale dostane se mnohem víc než za kočku. To je proto, že morčata jsou vzácná, kdežto kočku má dnes kdekdo. Kdo prosím vás má dnes morče, takových šťastných lidí je už málo. To tak leda měli ještě dřív, za císaře Ferdinanda

nebo Františka I., to ano, ale dnes... dnes mají lidé leda..." pan Hellnagel pohlédl na pana Kadloubka, „psy. A psi na pojištění zdaleka tak dobří nejsou," pan Hellnagel zavrtěl hlavou, „psům se málokdy co stane, ze všeho se vylízají jako kočky a pak..." pan Hellnagel se naklonil nad stůl blíže k hlavě paní Kadloubkové, „a pak, mezi námi, psi se dožívají dost vysokého věku. Ale takové morče..." pan Hellnagel mrkl a řekl:

„Co je, paní Kadloubková?"

„Nic," žena prudce zavrtěla hlavou, až jí šátek poskočil, „nic. Jen bych ráda vo morčeti slyšela víc. Jen vysvětlujte dál. Ještě jste neřek, kolik se bere."

„Jestli není pan muž," řekl pan Hellnagel, „obchodník dobyt看em, řezník nebo pohodný, pak je pojistka platná, a když morče uhynie, dostanete pět zlatých. Ano, pět zlatých budete mít, jako když spadnou z nebe, a za nic," řekl, když viděl, jak žena na židli poskočila, „za korunu měsíčně. Pojišťovna vám vyplatí peníze, čili jak se odborně říká, ručí za ztráty, když..." pan Hellnagel zas otevřel šedou knížku, „když pojištěný dobytek uhynie, když se z nutnosti porazí – nutnou porážkou rozumí se usmrcení dobytčete, provedené za účelem nejvýhodnějšího prodeje masa, když maso dobytčat, jež na Moravě neb v moravských enklávách ve Slezsku po živnostensku byla poražena, bylo zvěrolékařským prohlížitelem masa dle stávajících předpisů prohlášeno zcela nebo částečně nepoživatelným, když dobytče poraženo bylo z moci úřední na základě zákonných předpisů. Vidíte," řekl pan Hellnagel, „že vám to čtu z knížky. Je to přesné."

„A kdy se peníze berou," řekla žena, třesouc hlavou, „za jak dlouho po smrti. Nemusí se snad čekat roky?"

„Kdepak," zasmál se pan Hellnagel, „okamžitě. Arcižeť ovšem to není dobytek," pan Hellnagel zas pohlédl do šedé knížky, „mladší tři měsíců, starší dvanácti roků, nemocný neb z nemoci podezřelý, špatně živený, příliš opotřebovaný nebo jinak sešlý, umístěný na chov ve stájích malorolníků, jenž však není jejich majetkem, stížený právními vadami, z cizozemsku dovezený, který není ještě nejméně šedesát dní na Moravě neb v moravských enklávách ve Slezsku... vidíte, že vám to čtu z knížky a je to přesné, a pak," pan Hellnagel řekl, „nenáleží-li obchodníkům dobyt看em, řezníkům ani pohodným. V případě smrti neprodleně oznámíte naší pojišťovně ztrátu a současně vyrozumíte místního

zvěrolékaře, který se pak dostaví k ohledání. A za pár dní poté vám c. k. pošta doručí pět zlatých. Pět zlatých jako když spadne z nebe. Co je, paní Kadloubková," zeptal se pan Hellnagel znovu.

„Tak abyste věděl," řekla teď paní Kadloubková prudce, „já morče mám.“

Paní Kadloubková vyskočila ze židle, na níž stejně už celou tu dobu, co kladla otázky a pan Hellnagel vysvětloval, seděla velmi nepokojně, odběhla ke kredenci a něčeho se tam z hrníčku napila, jako by jí teď zaskočilo, pak vzala srp, který tam ležel, a hodila ho ke kamnům, v nichž se topilo... „Tak abyste věděl, já morče mám," řekla znovu, „a hned pro něj běžím, abych vám ho ukázala. Chovám ho v kůlně v kotci.“ Pak pohlédla na pana Kadloubka, který tu tiše u stolu seděl s hrnkem chleba v kávě, a křikla:

„Chvíli tu s pánem dřep a rači mlč. Mluvíš jen samý nesmysly, když něco tlacháš, a to pána nemůže zajímat. Ty tak ještě nejlíp mluvíš, když meleš vo tom, jak kopáš hroby. Ale my," řekla žena a ukázala na sebe a pana Hellnagela, „my nejsme žádný krchováci, aby nás ty tvoje blázniviny zajímaly. Víte," řekla panu Hellnagelovi, „von někdy rád tlachá vo tom, jak viděl jednoho mrtvého lízt z hrobu a říkat, že si de pro ženu, to mě asi chce tak strašit. Ale to víš," otočila se zas na muže, „já ti tak akorát věřím. Já se tak akorát bojím. Ty tu dřep a neotvírej zobák, nebo se těš. Já už mám toho tvýho ničení dost..." A panu Hellnagelovi ještě řekla:

„Nebejt jeho, byla sem dnes paní. Mohla sem mít úředníka ve Vídni a chodit po Kärtnerstrasse. Je to blbec, vůbec na něj nedejte." A vyběhla ze dveří.

Žena přeběhla dvorek a zahrádku, proběhla dvířky v plotě, přeběhla další zahrádku a dvorek, viděla na něm štěkat psa a myslila si, ty potvoro, ty by ses tak vyplatil, mít tě... a pak se ocitla v sousední chalupě.

„Prosím vás, Rádiová," řekla ženě, která tam na chodbě prala prádlo, „pučte mi to svý morče, já bych ho moc potřebovala. Stejně se mi furt ptáte, jestli ho nechci. Vemte si za něj vode mě trávu." Za chvíli běžela žena dvorkem, na němž štěkal pes, a zahrádkou, a pak plotem a svou zahrádkou a dvorkem zpět, s bedýnkou, v níž bylo morče. Vtrhla do

kuchyně, vrhla pohled na muže, který seděl za stolem u hrnku, ale nejedl, a na pana Hellnagela, který tam také seděl a čekal, praštila bedýnkou na stůl a řekla:

„Tak sem tu. To je to morče, co mám. Koukněte.“

Pan Hellnagel vstal, aby lépe viděl. V bedýnce stálo malé tlusté morče a ani se nehulo. Za ním stála miska a před ním jakési prkénko na špalíčku s pérem.

„Ano,“ usmál se pan Hellnagel, a ukázav prstem na prkénko, řekl:

„Co je tohle?“

„To je houpačka,“ řekla žena a pak prudce trhla hlavou, neboť pan Kadloubek také vstal ze židle, aby se podíval. „To bych ráda věděla, co vstáváš,“ řekla mu, „co ty se máš co koukat do bedny, když ti nikdo neřek. Teď se tu bavíme s pánem z Vídně a do toho ti nic není. Nemáš stejně rozum ani za mák, copak civíš na to morče poprvně?“ A když si pan Kadloubek zase sedl, žena řekla:

„To je houpačka.“

„A dá se na tom houpat?“ zeptal se pan Hellnagel.

„Na tom se to zvíře houpe,“ řekla žena, „hned vám to ukážu. Běž,“ křikla a strčila morče k prkénku a pak ještě jednou, jak to viděla u Rádiové. A morče vyšlo na prkénko, udělalo pár kroků dopředu, a prkénko se s ním zhouplo. Pak ho žena zase strčila dozadu, morče udělalo pár kroků vzad, a prkénko se zase zhouplo do původní polohy.

„A co tahle miska?“ zeptal se pan Hellnagel.

„To je na žrádlo,“ řekla žena, „z toho žere.“

A pak znovu řekla:

„Kolik tedy že se platí a kolik se bere?“

Pak už všechno šlo velmi rychle. Pan Hellnagel sáhl do aktovky, vyňal lejstra, vyplnil přihlášku a červenou knížku, žena sáhla do kredence do hrníčku a dala mu dvacet krejcarů zápisného a korunu za první měsíc. Pak pan Hellnagel řekl:

„A teď ještě to místopřísežné prohlášení, že pan muž není obchodník dobyt看, řezník ani pohodný.“

„Tak to podpis,“ křikla žena na muže a mávla na stůl, když tam ležel dokument, „snad psát umis, ne, chodils přece do dvou obecných. Že nejseš obchodník, řezník a pohodnej,“ zasmála se, až se jí uzel pod krkem pohnul, „že seš kopáč na hřbitově. Měl bys tam napsat, sem hloupej

kopáč na krchově v Kočkonohách a nemám rozum. Nebejt ženy, byl bych už dávno zkapal a ležel tam sám. Já si nevidím ani na nos.“

Pan Kadloubek podepsal, pan Hellnagel poděkoval, dal lejstra do aktovky a vstal. „Jednou,“ řekl ženě, „budete mít pět zlatých, jako když najdete. Vždyť je to jmění.“ Pak si přešel dvěma prsty jedné ruky knír a řekl:

„Pět zlatých, jako když najdete, a to prosím za morče. Co teprve za takovou... když se nevyplácí pes... hovězinu. A co teprve,“ pan Hellnagel se usmál, „za člověka. To byste pak mohla bydlet v úplném paláci.“

„Copak se taky pojišťujou lidi,“ řekla žena udiveně a chňapla si uzel pod krkem.

„Ovšem že se také pojišťují lidé,“ řekl pan Hellnagel, „životní pojistky. Pojistky na smrt,“ usmál se, sáhl pod kabát u vesty a pohlédl na hodinky, které se zaleskly, a pak ještě řekl: „To byste pak za ty peníze mohla bydlet v paláci na Kärtnerstrasse.“

Když pan Hellnagel odešel, žena chytila bedýnku s morčetem, strčila ji k horkým kamnům k srpu, který se tam válel, a řekla: „Potřebovala bych. Nožír Himmelskugel mi nic na dluh nedá. Tak se to dělá, ty mukle,“ štěkla na muže, „kdybys o něčem rozhodoval ty, musela bych zajít. Nebejt tebe, bydlila bych dnes na Kärtnerstrasse. A večer,“ hodila rukou na hrnek s chlebem v kávě, který stál na stole před panem Kadloubkem, „máš to už studený, vid', nechce se ti. Bodejť by jo, takhle nadívaný krocany. Jen to schlamstni, jak to je.“ A šla k plotně, která byla horká, a sebrala srp.

Za pár dní běžela paní Kadloubková na poštu oznámit pojišťovně, že morče pošlo, a také pro místního zvěrolékaře. Zvěrolékař přišel a morče ohledal.

„Tak se mi zdá,“ řekl, „že má zlomený vaz.“

„Asi,“ řekla žena, „houpal se na houpačce a přehoup se. Já za to nemůžu,“ řekla, „já nemůžu furt u takovýho mukla stát, abych ho hlídala, má už snad přece rozum, ne? Je už přece starej dost.“

„O kom to mluvíte,“ řekl zvěrolékař.

„No vo morčeti,“ řekla žena.

Za čtrnáct dní, když pan Kadloubek nebyl právě doma, ale kopal na hřbitově u zdi hrob pro dědka Pelichá, který měl mít odpoledne pohřeb, přinesla c. k. pošta paní Kadloubkové zlatku.

„Zlatku,“ zvolala žena na listonoše, „říkal, že pět. Říkal, že pět,“ zvolala, míníc zřejmě pana Hellnagela.

„To je asi proto,“ řekl listonoš, „že zemřelo tak brzy. Že zemřelo tak brzy,“ řekl, míně asi morče. „A pak, to víte,“ řekl listonoš, „bylo to jen morče. Ale pojistky na lidi, pane, to je něco jinýho.“

„Sysle,“ myslila si žena, když se za chvíli hnala kolem hřbitova s nákupní taškou, v níž nesla nákup, který právě učinila za zlatku, „nebejt tebe, bydlím na Kärtnerstrasse v paláci a jsem paní!“... „Ty mukle,“ křikla nahlas přes hřbitovní zeď, pan Kadloubek tam právě stál až po uši v zemi a byla mu vidět jen hlava a pak také chvílemi i lopata, kterou vyhazoval hlínu, „ty mukle, dostala jsem místo pěti jen zlatku. Tos určitě zavinil tím svým bláznivým zobákem. Kdoví cos tomu Hellnagelovi, co sem byla pro morče, namlel. Kdybys nebyl hovado, ale člověk... mohla bych bydlet v paláci na Kärtnerstrasse. Ale já budu stejně, to uvidíš,“ zatřásla nákupní taškou, „tak jen se v tý díře tak neschovávej... já tě vidím dobře, žes tam. Jen kopej, ať to dobře umis. Počkej, až,“ křikla přes zeď, „přijdeš domů.“

A žena doběhla domů, vyndala z nákupní tašky krabici a hned ji začala rozvazovat.

„Jestlipak mi ten Himmelskugel vybral dobrý zboží,“ myslila si, „ten srp, co vod něho mám, za moc nestojí. Ale tohle stálo zlatku, takto snad bude dobrý.“

Koukla do krabice, sáhla si a trochu se uklidnila.

„Dobrej počinek,“ řekla si, „vocel je to ňáká dobrá, vostrá. Musím vopatrně,“ řekla si, „abych si neuřízla palec.“

Byla to vskutku dobrá a kvalitní sada nožů.